

Manuál pro učitele

New Czech Step by Step a
Tschechisch Schritt für Schritt

Lekce 5

[Zobrazit všechna schémata z lekce 5](#)

Celá tato lekce je věnována návštěvě restaurace. Studenti se naučí *objednávat jídlo a pít* a říct, *co mají rádi*. V této lekci má spolehlivě ovládnout slovesa a ozřejmit si navíc rozdíl mezi konstrukcemi *rád dělat x mít rád*. Gramatika se taky věnuje výuce akuzativu sg. Nezapomínejme však, že deklinace je pro studenty velmi těžká a navíc v našem pojetí výuky není prioritou. Nečekejme, že student po jedné lekci bude pád bezchybně používat!

Poznámka: Pokud se studenti ptají, proč je vlastně s akuzativem trápíme a proč ho čeština potřebuje, můžeme jim zjednodušeně vysvětlit, že akuzativ se svou odlišnou koncovkou má v češtině logické opodstatnění. Koncovka je totiž signál, který odlišuje podmět od předmětu. V češtině je flexibilní pořádek slov a podmět může stát kdekoliv (i uprostřed věty nebo na jejím konci). Proto náš jazyk koncovku akuzativu nutně potřebuje. Opět zde platí, že studenti lépe přijímají logické vysvětlení než automatické memorování.

str. 54:

Tato strana je určena k samostudiu nebo k domácímu prostudování.

str. 55 a 56:

Tyto strany slouží spíše rychlé orientaci než "biflování". Studenti by se je v žádném případě v této fázi neměli nějak učit nazpaměť. V NEW Czech Step by Step se spíše než na tabulky při výuce pádů klade daleko větší důraz na modelové věty (viz dále).

str. 57:

Poznámka 1: V gramatice obrátíme pozornost studentů na modelovou větu **Dám si dobrou kávu. Dám si dobrou rýži.** Tento model se studenti musejí naučit z paměti a učitel jim ho často připomíná. Povšimněte si, že studenti se ještě neučí model pro životná maskulina.

Poznámka 2: V této lekci se studenti poprvé setkají s českým počítáním. Jeho komplexní zvládnutí vyžaduje znalost nominativu pl. a genitivu pl., proto zde zavádím pojem "nultého kroku k počítání" (*jednou kávu, dvakrát pivo...*). Zdůrazníme studentům, že ještě nejde o skutečné počítání, ale pouze o "první pomoc" při objednávání v restauraci a při nákupu. Studenti tyto formy určitě uslyší ve svém okolí.

Poznámka 3: Pozor na kondicionál *chtěl/a bych!* Studenti mu nemusí porozumět v jiných osobách (např. "*Chtěl/a byste...?*")

Poznámka 4: Pokud mají studenti v hovoru o jídle tendenci tvořit plurál, vítáme to. V takovém případě zdůrazníme, že nejčastější koncovkou plurálů substantiv je koncovka *-i/-y* (jako dobrý model poslouží slova *knedlíky, brambory, palačinky apod.*)

str. 57/cv.1

Vstupní konverzace. Učitel se zeptá studentů, kde všude můžeme jíst nebo kupovat jídlo (např. v restauraci, cukrárně, v hotelu, v kavárně, v hotelu, v obchodě, v supermarketu...). Odpovědi může psát i na tabuli/papír.

Tímto se zároveň opakují i lokály, které studenti znají z předchozí lekce.

1. poslech (bez textu). Studenti poslouchají nahrávku a hádají, kde se daný dialog odehrává.

2. poslech (bez textu). Učitel rozdá studentům [Schéma S5K](#). Studenti dopisují chybějící tvary číslovek.

3. poslech (bez textu). Studenti zatrhávají ve stejném schématu [Schéma S5K](#) správné tvary akuzativu feminin.

(Akuzativ životných maskulin se v této lekci ještě neprocvičuje. Studenti se s ním seznámí až v lekci 7).

Aktivita 1: [Schéma S5F](#) lze využít při poslechu bez textu. Studenti poslouchají a doplňují chybějící slova.

Aktivita 2: V restauraci. V této lekci může student objednávat, co hrdlo ráčí. Můžeme si také vyměnit role a nechat se obsluhovat "číšníkem" (nácvik porozumění). Nezapomínejme říkat, kolik co stojí, platit (opakujeme číslovky) a pochvalovat si, co je dobré či špatné (upevňuje se tím kategorie jmenného rodu: *To je výborná káva!*).

Aktivita 3: Studenti si vymyslí "vlastní" restauraci včetně jména a napíší pro ni jídelní lístek se všemi možnými specialitami. Pak mohou "pozvat" učitele nebo ostatní studenty. Na konci se hlasuje, která restaurace je nejlepší,

nejlevnější, nejoriginálnější atd.

Aktivita 4: Témata ke konverzaci. [Schéma S5A](#). Rozstříhat, losovat otázky.

Aktivita 5: U jídelního lístku můžeme opakovaně procvičit číslovky na cenách jídel uvedených v učebnici na str. 58. Ptáme se: *Co stojí 22 korun?* Lze hrát i v týmech. Tým, který nejrychleji odpoví, získává bod.

Aktivita 6: Můžeme hrát hru na hádání jídel. Charakterizujeme vždy jen dvě či tři vlastnosti a necháme studenty hádat. Podobně si mohou vymýšlet i oni a my je pouze zásobujeme potřebnými adjektivy. Například: *Je to barevné, je to sladké, je to studené a jíme to často v létě. - Je to zmrzlina.*

Aktivita 7: Stejnou hru lze hrát podobně jako televizní kvíz Kufr, a to tak, že učitel drží nad hlavou hádajícího studenta název jídla tak, aby ho neviděl, a ostatní ho popisují.

Aktivita 8: Studenti dostanou za úkol napsat maximum sloves označujících činnosti, které lze dělat v restauraci. Například: *V restauraci můžeme jíst, pít...*

Aktivita 9: Roleplay. Studentům rozdáme následující situace přepsané na papírky. Studenti pracují v párech a dělají na zadané téma dialog.

Host a číšník: Číšník je arogantní a nepříjemný.

Host a číšník: Host je arogantní a nepříjemný.

Host a číšník: Host vidí, že nemá peníze na zaplacení.

Host a číšník: Hostovi nechutná jídlo.

Aktivita 10: [Schéma S5L](#). Modifikace cvičení.

Aktivita 11: [Schéma S5M](#). Modifikace cvičení.

str. 58/Jídelní lístek.

Aktivita 1: Zopakování názvů jídel. Studenti dostanou za úkol napsat za určitý časový limit maximum jídel. Vyhrává ten, kdo napsal nejvíc jídel. Studenti si vymění papíry/sešity, do kterých psali, a názvy jídel si navzájem kontrolují, opravují a vysvětlují.

Aktivita 2: Učitel rozdá studentům [Schéma S5I](#). Studenti si vytvářejí vlastní restauraci a menu.

Aktivita 3: Studenti pracují ve dvojicích (při individuální výuce tvoří pár učitel a student). Jeden dostane jídelní lístek A, druhý jídelní lístek B ([Schéma S5J](#)). Jejich úkolem je zjistit informace, které na jídelním lístku chybějí. Ptají se: *Kolik stojí ...? Co stojí...?*

str. 59 :

U slovesa *mít rád* nezapomeneme upozornit na odlišnost od konstrukcí, které jsme měli v lekci 3 (*rád vařím...*) a v lekci 4 (*jsem rád, že...*). Pokud studenti znají výraz *líbí se mi* a ptají se na rozdíl mezi ním a výrazem *mít rád*, lze jim vysvětlit, že *líbit se* vyjadřuje spíše impresi, okamžitý a často vizuální dojem, zatímco *mít rád* vyjadřuje hlubší citový vztah, jehož vybudování vyžaduje určitý

čas. Můžeme je taky odkázat na vysvětlení na str. 186.

str. 60:

Veškeré výrazy na této stránce si studenti samozřejmě nemohou zapamatovat najednou. Nezapomínáme se k nim proto častěji vracet, např. v 8 lekci v hovoru o uplynulém víkendu (*měl jsem návštěvu, party...*) nebo při plánování víkendu/příštího týdne (*odpoledne v 5 hodin budu mít schůzku, kamarád bude mít zkoušku...*).

str. 60/vstupní text:

Vstupní aktivita (bez textu). Učitel si zvětší a okopíruje obrázek matky a syna. Ukáže ho studentům a zeptá se, kdo to asi je, jaký je syn, jaká je maminka, o čem asi mluví. Pak učitel rozstříhá **Schéma S5G** a rozdá ho studentům. Společně se vysvětlí význam nových výrazů. Studenti hádají, co kluk na obrázku asi říká a co mu říká maminka.

1. poslech (bez textu): Studenti poslouchají text a z kartiček schématu **Schéma S5G** vybírají, co slyší. Poslouchají text dvakrát. Pak odpovídají na otázky **Schéma S5H**.

Aktivita 1: Studenti pracují ve dvojicích. Ptají se jeden druhého, co "má dneska" nebo "jaký program má o víkendu" Pak to sdělují ostatním. Např. Bill říká: "Alice má dneska špatnou náladu. Je smutná, protože její kamarád tady není."

Aktivita 2: Diář. **Schéma S5B**. Studenti pracují v páru. Hledají, kdy mají oba čas a kdy mohou mít schůzku.

Aktivita 3: V pozdější výuce se k procvičení výrazů s *mít* můžeme vrátit v následující aktivitě: Jeden student sedí zády k tabuli. Za ním je napsáno např. *Mám hlad*. Ostatní mu musí vysvětlit obsah této věty, aniž by použili uvedené výrazy. Říkají např: *Musíš jíst, jsi slabý, musíš jít do restaurace na oběd...* Lze také hrát s tím, že si výrazy s *mít* studenti losují na kartičkách/mají je na zádech apod.

Aktivita 4: Výrazy s "mít" můžeme procvičit na základě obrázků z časopisů. Studenti hledají nejvhodnější výraz, který by situaci na obrázku vyjádřil. Pokud je studentů víc, mohou výraz, o které si myslí, že je k danému obrázku nejvhodnější, napsat na papír, papír přeložit a poslat dál. Popř. mohou přidat i krátký popis situace. Když pak papír rozložíme, nabízí se nám zajímavé srovnání.

Aktivita 5: Studenti doplňují věty v tabulce. **Schéma S5C**.

str. 61:

Upozorníme zde studenty na skutečnost, že česká záporná otázka je na rozdíl od anglické zdvořilá. POZOR: Anglické *Don't you want...* není zdvořilé, ale zní spíš výhrůžně (*Copak ty si tu kávu nedáš?!? Jak to, že si tu kávu nedáš?!?*)

Aktivita 1: Texty *Na návštěvě* a *Na ulici*. Otázky k textu. **Schéma S5D**.

Aktivita 2: Studenti poslouchají text a doplňují slova. **Schéma S5E**.

Varianta: Lze psát jako "memory test", test paměti. V tomto případě studenti doplňují to, která si pamatují z předchozího poslechu a četby.

Písnička: *J. Šlitr, J. Suchý: Poslyšte, jen poslyšte, co jsem měl dnes k obědu.*

Písnička: *Dáda Patrasová: Když mám náladu pod psa*

Texty písní můžete najít na

<http://hudba.hradiste.cz>